

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบล ดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นายสุรศักดิ์ โอสถิตย์พร
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์ กรรมการ อาจารย์ ดร.ปรีชา แจ่มเจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจแนวคิดและวิธีการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด (2) เพื่อสำรวจหารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด (3) เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่าง ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ และประชาชน ในการจัดการปัญหาขยะ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ประชาชน ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด (2) ผู้บริหารเทศบาล ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการศึกษาพบว่า

1. แนวคิดและวิธีการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลดอยสะเก็ดพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวิธีจัดการขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนตามหลักการจัดการขยะ 5 R ในระดับมากซึ่งมีการทำมาโดยตลอด โดยวิธีการที่ใช้มากที่สุดคือเวลาเลือกซื้อของใช้จะพยายามเลือกซื้อของที่มีคุณภาพดีใช้ได้นานและสามารถซ่อมแซมใหม่ได้

2. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด ในความเห็นของประชาชนให้ความเห็นว่า เทศบาลตำบลดอยสะเก็ดควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง อาทิ การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนผู้บริหารเทศบาลให้ความเห็นว่า วิธีการจัดเก็บควรจัดหารถเก็บขยะที่ปิดมิดชิดมากกว่านี้ ซึ่งจะสามารถลดกลิ่นรบกวนชาวบ้านได้ และควรปรับปรุงที่รองรับถังเก็บขยะของครัวเรือนต่าง ๆ เพื่อป้องกันสุนัขคุ้ยเขี่ยขยะ ควรมีการส่งเสริมและรณรงค์ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะก่อนนำ

มาถึง วิธีการกำจัดพบว่า เทศบาลตำบลคอยสะเก็ดควรสร้างเตาเผาขยะ หรือหาแหล่งฝังกลบ โดยขอความร่วมมือหรือประสานงานกับท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงที่มีการฝังกลบที่เหมาะสม

3. แนวทางการประสานความร่วมมือระหว่าง ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ และประชาชนในการจัดการปัญหาขยะ ผู้บริหารเทศบาลให้ความเห็นว่า ต้องมีการบูรณาการร่วมกันเพื่อประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะในเขตเทศบาลตำบลคอยสะเก็ด ทั้งนี้เพราะขยะเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายควรมีการร่วมมือปรึกษา เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นซึ่งแต่ละแห่งจะมีปัญหาแตกต่างกันออกไป

ด้านประชาชนให้ความเห็นว่า เทศบาลตำบลคอยสะเก็ดควรหาแนวทางประสานร่วมมือกับทุกภาคส่วนแบบมีส่วนร่วม โดยมีการวางแผนงานในส่วนของการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยทั้งระบบซึ่งประกอบด้วยการศึกษาสภาพปัญหา การวางแผนแก้ไขปัญหาและการกำจัดขยะ การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งนี้ต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่เทศบาลตำบลคอยสะเก็ด

4. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอยสะเก็ดมีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักการจัดการขยะ 5 R ในระดับมาก

5. รูปแบบของการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคอยสะเก็ด โดยการแบ่งแยกบทบาทในการจัดเก็บขยะให้เทศบาลฯรับผิดชอบ และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นฝ่ายรับผิดชอบในการกำจัดขยะ โดยมีส่วนกลางเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและงบประมาณยังไม่มีความเหมาะสม

Independent Study Title Model of Appropriate Waste Management for Doi Saket Municipality, Doi Saket District, Chiang Mai Province

Author Mr. Surasak Osathitporn

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Siripong Ladavalya Na Ayudhya Chairperson

Associate Professor Pairat Trakarnsirinont Member

Lecturer Doctor Preecha Jengchalern Member

ABSTRACT

The study entitled, “Model of Appropriate Waste Management for Doi Saket Municipality, Doi Saket District, Chiang Mai Province”, is designed (1) to survey concepts and means of waste management of the residents of Doi Saket Municipality, (2) to find out an appropriate waste management for Doi Saket Municipality, and (3) to analyze and search for means of coordination between the central government, the regional, the local, and people in relation to the waste management.

Population for the study is divided into two groups: (1) the residents of Doi Saket Municipality and (2) Municipality administrators consisting of the mayor and members of Municipality Council. Questionnaires and structured interview are devised for data collection.

The study results are as follows:

1. As for concepts and means of waste management of the residents of Doi Saket Municipal areas, it is found that the sampling subjects have a method of waste management inside individual households used tenaciously and continuously in line with the 5-R waste management principle. The most used is that when making decision to buy something, the sampling units tried to buy the one with good quality that can be used longer and repairable.

2. As regards the form of waste management appropriate for Doi Saket Municipality, people expressed opinions that Doi Saket Municipality should provide the people with knowledge and understanding about the correct means of waste management, such as mobilizing a campaigning activity in order to install the public with awareness of waste management. But the municipality administrators voiced opinions that in picking up the garbage, a full-fledged garbage

truck should be acquired, which can reduce bad smells that would irritate people; the waste receptacles of individual households should be improved in order to prevent dogs from searching the garbage bin; a relevant campaign should be launched for people to sort out kinds of the waste before disposal. In terms of waste eradication, it is suggested that the Doi Saket Municipality should either build a waste-burning kiln or find a proper burial site through coordination and cooperation with locals who have already done an appropriate burial.

3. In dealing with coordination and cooperation between the central government agency, the regional, the locals, and the public in waste management, the municipality administrators voiced their opinions that there must be an operating integration among the government agencies concerned, such as the central government establishment, the regional, the local, and the people inside the area involving waste management in Doi Saket Municipality. This is because waste disposal is an important issue that all sectors should technically cooperate in tackling down different problems of a particular region. But the people expressed their opinions that Doi Saket Municipality should find out means of participatory coordination with all sectors through planning the whole system of waste management, which consists of problems study, solutions planning, waste disposing, monitoring participation, and waste management inspection and evaluation. However, there must be a clear-cut policy of waste management in Doi Saket Municipality areas.

4. The people inside Doi Saket Municipality areas have meekly carried out the waste management in line with the 5-R principle.

5. The form of waste management of Doi Saket Municipality through designating responsibility to the Municipality and Provincial Administrative Organization, with technical and budgetary supports from the central government agency, is still rated as inappropriate.